

WSTĘP

Polska wieś potrzebuje inwestycji i rozwoju aktywności lokalnej. W tym celu konieczne jest pobudzanie społecznej aktywności mieszkańców, a także korzystanie z wszelkich dostępnych programów inwestycyjnych. Pozwoli to na polepszenie sfery socjalnej i jakości życia mieszkańców małych miejscowości.

Zadania z zakresu odnowy wsi nie są wyłącznie powiązane z funduszami unijnymi. Wszelkie fundusze pozabudżetowe na przykład w ramach Kontraktu wojewódzkiego, środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundacji Odnowy Wsi itp. mogą stanowić potencjalne źródło sfinansowania inwestycji. Główną rolę jednak w sfinansowaniu zaplanowanych do realizacji zadań będą odgrywać środki pochodzące z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”. Jednym z warunków koniecznych uzyskania dofinansowania w ramach tego działania jest sporządzenie dokumentu o charakterze średnioterminowej prognozy ekonomiczno-finansowej, tak, aby możliwe było sporządzenie wniosków o dofinansowanie inwestycji i skonstruowanie właściwego i realnego montażu finansowego budżetu poszczególnych przedsięwzięć.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Dobrzykowice jest ściśle powiązana ze „Strategią z elementami planowania rozwoju lokalnego Gminy Czernica na lata 2014 – 2025”, „Strategią rozwoju Powiatu Wrocławskiego na lata 2012 – 2020”, „Strategią rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020” oraz kierunkiem zagospodarowania przestrzennego. Zawiera ona w szczególności: analizę zasobów Sołectwa, porównanie korzystnych i niekorzystnych cech wewnętrznych wsi oraz potencjalnych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, które mogą warunkować przyszłość sołectwa i ich mieszkańców, wizję rozwoju wsi wraz z jej priorytetami i projektami rozwojowymi wraz z elementami montażu finansowego projektów do realizacji.

Przygotowanie Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Dobrzykowice wymagało ścisłej współpracy pomiędzy sołectwem i urzędem gminy oraz spójności planów. Ma ona służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych.

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI DOBRZYKOWICE

I.1. Prezentacja miejscowości

Miejscowość Dobrzykowice znajduje się we wschodniej części powiatu wrocławskiego i zachodniej części gminy Czernica. Graniczy z miastem Wrocław. Położona jest przy drogach powiatowych nr 1535D, 1922D, 1923D i 1924D. Leży na obszarze północnego układu przestrzennego sieci osiedleńczej gminy Czernica pełniąc funkcję zaplecza mieszkaniowego dla Wrocławia i Jelcza-Laskowic.

Na terenie miejscowości powstały 2 nowoczesne osiedla: „Zielone Osiedle” i “Dobrzykowice Park”.- Charakteryzuje je klasyczna, oszczędna w formie architektura domów oraz kompleksowe zagospodarowanie terenu. Oświetlone drogi osiedlowe, chodniki i sięgacze pieszo-jezdne zapewnią komfort dojazdu do posesji. Zieleń w strefie wjazdowej i wzdłuż osiedlowych uliczek (ukwiecone klomby przy wjeździe, drzewa przy każdej furtce) nadają im przyjaznego charakteru.

W perspektywie kilku lat, na północny zachód od miejscowości będzie przebiegać południowo-wschodnia nitka obwodnicy podmiejskiej Bielany-Długołęka.

I.2. Dziedzictwo historyczne

KALENDARIUM

- o Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z **1257 roku**, kiedy to książę wrocławski Henryk III Biały nadał wieś **Dobricouicki** rycerzowi Henrykowi de Gurgouiz, którego nazwisko zdradza w brzmieniu francuskie pochodzenie. Polska nazwa etymologiczna wywodzi się najprawdopodobniej od staropolskiego imienia Dobrzyk. Mógł to być założyciel wsi, żyjący w XII lub w XIII stuleciu.
- o W **1298** napotykamy już na zmienioną nazwę **Wustendorf**. Odnosi się ona do opustoszałej wsi. Sugeruje ona opuszczenie miejscowości z nieznanых przyczyn około połowy XIII stulecia, być może na skutek klęski żywiołowej. W 1298 roku kolejny właściciel posiadłości, Konrad de Sulz sprzedał ją Przecławowi z Maniowa.
- o W **1305 roku** wieś nabył wrocławski klasztor św. Macieja krzyżowców z czerwoną gwiazdą. W dokumencie sprzedaży poświadczono nazwę wsi **Wustindorf**. Pośrednio wzmiankowano wtenczas istniejący tu kościół p.w. Narodzenia NMP, nad którym krzyżowcy objęli patronat.

- Przed 1324 rokiem miała miejsce lokacja na prawie niemieckim, podczas której wytyczono plan wsi o układzie ulicówki.
- W latach 1353 oraz 1366 wymieniany był tutejszy proboszcz, m.in. przy okazji przejścia kościoła pod zarząd parafii w Gajkowie. Najprawdopodobniej stary średniowieczny kościół rozebrano w XVI stuleciu i postawiono w jego miejscu nową, drewnianą budowlę. Zachowany z poł. XVIII wieku rysunek śląskiego topografa Georga Wernhera ukazuje drewnianą, szachulcową budowlę na planie prostokąta z sygnaturką między nawą główną a prezbiterium, z okazałą, wolnostojącą drewnianą wieżą na planie poligonalnym usytuowaną przed wejściem od zachodu. Kościół ów otaczał mur z kilkoma bramami wiodącymi na teren cmentarza. Budynek ten spłonął w 1753 roku, wraz ze znaczną częścią wsi. Jediną pozostałością z wyposażenia XVI kościoła jest kielich mszalny, wykonany w 1685 roku przez wrocławskiego złotnika Gotfryda Heynera, ufundowany – jak głosi napis pod stopką- przez szynkarza z Dobrzykowic Melchiora Hildebrandta. Z materiałów wizytacyjnych z 1666/1667 roku wiadomo, że świątynia ta posiadała 3 ołtarze, z których żaden nie był konsekrowany.
- W XVII stuleciu miejscowość zamieszkiwali w większości protestanci, dlatego nie przechowywano w świątyni Najświętszego Sakramentu w obawie przed zbezczeszczeniem. Msza odprawiana była, co 3 niedzielę w portatyku.
- Obecny budynek, murowany, wznoszony staraniem mistrza Christopa Josepha Hellmanna, powstał w stylu późnobarokowym w latach 1753-1757. Jego konsekracja nastąpiła jednak dopiero w 1906 roku. Wyróżnia go z zewnątrz cebulasty hełm na wieży z latarnią. Wewnątrz, na łuku tęczowym między nawą a prezbiterium, zachował się kartusz z herbem krzyżowców, literami C.I.H. (inicjałami fundatora) oraz datą 1757. Unikatowym zabytkiem jest gotycka figura Piety, zdobiąca jeden z ołtarzy bocznych nawy głównej kościoła, powstała około roku 1420 w tzw. stylu pięknym. Styl ten upowszechnił się w Europie między 1390 a 1430 rokiem. Mając za wzór sztukę włoską, zdobył popularność w głównych ośrodkach centralnej Europy: Pradze, Wiedniu, Budzie i Kolonii. Dzieło z Dobrzykowic powstało najprawdopodobniej w jednym z wrocławskich warsztatów i zdradza wpływ sztuki czeskiej; zostało sprowadzone najprawdopodobniej przez krzyżowców do nieistniejącej dziś drewnianej, średniowiecznej świątyni. Do innych zabytków zaliczają się: ołtarz główny rokokowy, z około 1757 roku z obrazem "Narodzenia NMP i Trójcą Świętą" autorstwa bliżej nieznanego wrocławskiego malarza, tabernakulum o rozbudowanym cokole oraz obrazy z ołtarzy bocznych. Są to cztery płótna, z których dwa stanowią najprawdopodobniej repliki autorskie obrazów znanego barokowego malarza, wykształconego w Holandii, Michaela Leopolda Willmanna (1630-1706). Ukazujące tematy "Nawiedzenia NMP" i "Pokłonu pasterzy" obrazy wykonano w lubiąskiej pracowni Willmanna około 1665 roku wzorując się na identycznych pod względem kompozycji, kolorystyki oraz wymiarów obrazach powstałych dla klasztoru premonstratensów na Strahovie w Pradze. Przypisanie niedawno owych malowideł lubiąskiemu malarzowi jest o tyle ciekawe, iż po kradzieży praskiego malowidła "Nawiedzenia NMP", światowej klasy dzieło z Dobrzykowic zwraca uwagę badaczy z Niemiec, Czech, Holandii oraz USA. Pozostałe

plótna ołtarzy bocznych z przedstawieniem "Św. Tekli" oraz "Św. Stanisława biskupa", powstały około 1720 roku w warsztacie wrocławskiego malarza, Johanna Jacoba Eybelwiesera. Najprawdopodobniej te cztery plótna oraz dodatkowo chrzcielnica, pochodzą z kościoła św. Małgorzaty lub św. Krzyża w Gajkowie. Potwierdzałyby to materiały źródłowe, z których wynika, iż krzyżowcy do wykonania dachu świątyni w Dobrzykowicach użyli drewna z rozebranego kościoła św. Krzyża w Gajkowie. Pewien udział w fundacji kościoła dobrzykowskiego miał ród von Saurmów, którego kartusz umieszczony jest nad okazałą, rokokową amboną. Z tego samego okresu pochodzi grupa rzeźbiarska z glorią św. Jana Nepomucena, ciekawa pod względem ikonograficznym. Stosunkowo późnym zabytkiem jest obraz "Wszystkich Świętych" z 1888 roku, autorstwa Ferdynanda Wintera oraz seria 14 stacji Drogi Krzyżowej tego samego malarza.

Od czasów średniowiecza, mimo kolonizacji niemieckiej przeważała tu ludność polska.

kościół p.w. Narodzenia NMP

- W **1540 roku** wzmiankuje się polskie brzmienie nazwy wsi **Dobrzichowice**. Ostateczne zniemczenie nazwy nastąpiło w XVII stuleciu.
- Od **1652 roku** przyjmuje ona formę **Wüstendorff**, która **od 1845 do 1945 roku** posiadała kształt **Wüstendorf**.
- Z 1655 roku pochodzi informacja o zalaniu lasów i łąk klasztoru krzyżowców w Dobrzykowicach przez jednego z właścicieli tutejszych dóbr, Georga Ernesta von Lindener, który zmienił nurt pobliskiego leśnego potoku.

- W 1795 roku odnotowuje się we wsi obecność dużej posesji należącej do któregoś z miejscowych właścicieli ziemskich. W tym też czasie istniał jeden folwark zatrudniający 15 chłopów. O rozwoju miejscowości, liczącej w tym czasie ponad 300 mieszkańców, świadczy fakt, iż istniała tu karczma, gorzelnia oraz szkoła. Aż 15 gospodarzy było ogrodnikami. Rozwijał się także chów trzody chlewnej.
- Około 1840 roku wieś zamieszkiwali w większości Polacy. Z powstałego wówczas spisu ludności wynikało, iż na 444 mieszkańców tylko 26 było ewangelikami, uczęszczającymi do parafii w Swojczycach.
- 1 listopada 1912 roku dokonano uroczystego otwarcia linii kolejowej Nadolice Wielkie – Dobrzykowice, której długość wyniosła 5,3 km.
- W latach 70-tych kręcono tutaj słynną trylogię Sylwestra Chęcińskiego: „Sami swoi” (1967), „Nie ma mocnych” (1974) i „Kochaj albo rzuć” (1977). Przy ulicy Szkolnej 16 i 18 położone są domy, w których mieszkali główni bohaterowie filmów: Kargul i Pawlak.

Podwórko Pawlaków i Kargulów

I.3. Położenie i powierzchnia

Wieś Dobrzykowice sąsiaduje od strony zachodniej z Wrocławiem, od wschodu z miejscowością Nadolice Małe, a od południa z Kamieńcem Wrocławskim. Od północy graniczy z gminą Długołęka. Wchodzi w skład północnego układu przestrzennego, który oprócz funkcji rolniczej, pełni również funkcję rekreacyjną i częściowo funkcję zaplecza mieszkaniowego dla Wrocławia (w ostatnich latach obserwuje się tu wzrastający ruch budowlany).

Na terenie Dobrzykowic znajduje się:

- o **droga powiatowa nr 1535D** relacji: Wrocław Wojnów – granica gminy Dobrzykowice – Nadolice Wielkie
- o **droga powiatowa nr 1922D** relacji: Dobrzykowice - Kiełczówek
- o **droga powiatowa nr 1923D** relacji: Dobrzykowice – Kamieniec Wrocławski,
- o **droga nr 1924D** relacji: Dobrzykowice – Krzyków.
- o **trasa kolejowa: nr 292** - jednotorowa zelektryfikowana linia relacji Jelcz Miłoszyce- Wrocław Osobowice przez Chrzastawę Wielką, Wrocław Swojczyce, Wrocław Sołtysowice; linia drugorzędna, przewidziana do zachowania.

I.4. Charakterystyka ludności

Na obszarze Dobrzykowic o powierzchni 798,29 ha zamieszkuje 527 osób (2006r.). Ze względu na atrakcyjność terenów pod zabudowę szybko wzrasta liczba ludności osiedleńczej.

Na terenie miejscowości istniało wcześniej PGR. W ostatnich latach obserwuje się wyraźne odmładzanie populacji skutkujące zmniejszeniem się udziału grupy ludności w wieku podeszłym. Teraz mieszkańcy Dobrzykowic utrzymują się głównie z pracy w zakładach pracy i instytucjach znajdujących w pobliskim Wrocławiu i Jelczu-Laskowice (wałbrzyska strefa ekonomiczna) oraz w małym stopniu z pracy w miejscowych zakładach produkcyjnych.

Nazwa Miejscowości	Powierzchnia (ha)	Liczba mieszkańców na dzień 01.01.						
		2001	2002	2003	2004	2005	2012	2016
Dobrzykowice	798,29	411	412	433	467	496	1139	1482

I.5. Gospodarka, rolnictwo

Z racji położenia w obrębie aglomeracji wrocławskiej stale maleje znaczenie rolnictwa jako źródła utrzymania. Rolnictwo nie stanowi podstawowego źródła utrzymania ludności, pełniąc funkcje żywicielskie i uzupełniające. Ta tendencja z pewnością będzie się utrzymywać w dalszym rozwoju społeczno- gospodarczym miejscowości. W obszarze działalności gospodarczej dominują firmy osób fizycznych. Z reguły są to niewielkie przedsiębiorstwa zatrudniające do 10 osób o nierolniczym profilu działalności. Będą one odgrywać coraz większą rolę w dalszym rozwoju gospodarczym gminy.

Działalność gospodarcza na terenie Dobrzykowice:

- "Salwach" Witold Salwach - Informatyka
- "Adyton" S.C. Katarzyna Kierzkowska, Janusz Malanowski - Konsultingowe firmy
- Drukarnia Print Sp.j. - Druk - drukarnie, poligrafia
- "Gawa" Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe, Agnieszka Wachowska - Stalowe konstrukcje
- "Kaftyrek" Marek Bugielski - Spożywcze artykuły – detal
- „Sami Swoi” -- Spożywcze artykuły – detal
- Carefure - expres - Spożywcze artykuły – detal
- “Za szafą” - restauracja
- "Kamix" Katarzyna Dudzińska - Komisy
- "Kowi" Wiesław Konieczny - Malowanie, lakierowanie przemysłowe
- "Masters" Stanisław Tasak - Budowlane materiały - brukarstwo
- "Sima Plast" Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe -Tworzywa sztuczne
- "Synpeko" Sp.j. Roman Kozłowski Krzysztof Przygodzki
- "Unisan" Firma Produkcyjna Janusz Hobler - Styropian
- "Grupa K3" Ryszard Kozak - Samochody - silniki, mechanika
- "Tak" Łukasz Radwański - Nauka jazdy - kursy, szkolenia
- "Xeroted" Tadeusz Florczyk - Kserokopiarki - serwis, materiały eksploatacyjne
- JG autoserwis – serwis samochodowy
- BHI Jakub Jeznach - skład drzewny
- IMT Grzesica – obsługa urządzeń dźwigowych
- Czysty zysk – usługi ogólnie budowlane

Pomimo, że istnieją warunki, to brak jest tutaj bazy hotelowej, noclegowej, gospodarstw agroturystycznych oraz punktów gastronomicznych.

I.6. Funkcje miejscowości

Dobrzykowice to ośrodek o poziomie usług elementarnych częściowo pełniący funkcję zaplecza mieszkaniowego dla Wrocławia (w ostatnich latach obserwuje się tu wzrastający ruch budowlany). Przewidziano tu największą ilość (oraz największą powierzchnię) nowych dodanych terenów

osadniczych.

W obecnej chwili w miejscowości Dobrzykowie jest brak działalności kulturalnej, społecznej, gospodarczej (rolnictwo w formie szczątkowej).

Na obszarze gminy, w obrębie wsi Dobrzykowie, znajdują się pola irygacyjne pracujące systemem zalewowym. Aktualnie powierzchnia pól wykorzystywanych do oczyszczania ścieków wynosi 17,5 ha. Na tym obszarze znajdują się 3 otoczone groblami ziemnymi, kwatery zalewowe, stanowiące rezerwę na wypadek zalania oczyszczalni ścieków.

II. ANALIZA ZASOBÓW

II.1. Środowisko przyrodnicze

Klimat- należy do najcieplejszych w Polsce. Zimy są łagodne (średnia temperatura stycznia wynosi - 1,10C), lato ciepłe (średnia temperatura lipca + 18,80C). Mikroklimat lokalny jest na ogół korzystny.

Gleby- są w większej części średniej i niskiej jakości, wytworzone z piasków, rzadziej z glin zalegających płytko na luźnym podłożu (gleby typu pseudobielic i gleb brunatnych z reguły kwaśnych oraz madów wyściełających doliny rzeczne).

Lasy- ilość śladowa.

Przez miejscowość przepływa Widawa. Wody tej rzeki zostały uznane za III klasę czystości. Ze względu płytkie koryto, często zalewa ona okoliczne łąki. Dolina rzeki Widawy stanowi teren żerowania pary orła bielika.

II. 2. Środowisko kulturowe

Dobrzykowice to wieś w układzie owalnicowym z wąskim, wydłużonym nawsiem.

Strefą „A” ochrony konserwatorskiej objęto

- kościół wraz z przyległym cmentarzem

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto

- centralną część wsi – nawsie – wraz z otaczającą zabudową i folwarkiem
- zabudowania stacji kolejowej, położone na południowy – zachód od wsi

Wyznaczono **strefę „OW” – obserwacji archeologicznej**,

- dla wsi o średniowiecznej metryce

Wyznaczono **strefę „W” ochrony konserwatorskiej**

- dla cmentarzyska przykościelnego

Wyznaczono także **strefę ochrony ekspozycji „E”**

- wschodnią stronę wsi

Zabytki architektury i budownictwa:

- Kościół filialny p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny, ul. Stawowa, mur., wzmiankowany jako paraf. 1305 r., obecny 1753-1757, 1906 r., remont dachu 1973, Nr rejestru 1785 z dnia 20.08.1966 r. (karta ewidencyjna biała i zielona)
- Cmentarz, poł. XVIII w. (karta ewidencyjna)
- Dom mieszkalny, ul. Krótka 6 (stary nr 2), mur., pocz. XX w.

- Dom mieszkalny, ul. Krótka 2 (stary nr 4), mur., ok. 1900 r.
- Dom mieszkalny, ul. Krótka 4 (stary nr 6), mur., ok. 1900 r.
- Zespół mieszkalno-gospodarczy:
  - dom mieszkalny, ul. Szkolna 5 (stary nr 3), ok. 1900 r.
  - budynek gospodarczy, stodoła, ul. Szkolna 5 (stary nr 3), ok. 1900 r.
- Dom mieszkalny, ul. Wrocławska 2/4, mur., ok. 1890 r., przeb. pocz. XX w.

Zabytki archeologiczne:

- osada; kultura przeworska, okres wpływów rzymskich, III w. n. e.
- osada; wczesne średniowiecze; MAW – mapa 2893; AWSPŚ – poszyt 664 archiwum IZA PSOZ – teczka Dobrzykowie
- osada; kultura przeworska, okres wpływów rzymskich; MAW – mapa 2893; AWSPŚ – poszyt 664; archiwum IZA PSOZ – teczka Dobrzykowie
- znalezisko luźne; epoka kamienia – I okres epoki brązu; MAW – mapa 2893
- osada; pradzieje; AZP w trakcie opracowywania
- osada; pradzieje; AZP w trakcie opracowywania
- osada; pradzieje; AZP w trakcie opracowywania
- osada; pradzieje; AZP w trakcie opracowywania
- osada; pradzieje; AZP w trakcie opracowywania
- osada; pradzieje; AZP w trakcie opracowywania

II.3. Instytucje

W Dobrzykowicach znajduje się Szkoła Podstawowa. Pełni ona funkcję kulturotwórczą- organizowane w niej są imprezy okolicznościowe, spotkania mieszkańców. Obok szkoły jest małe boisko oraz plac zabaw. Poza tym brak innych instytucji. W miejscowości nie ma świetlicy, domu kultury jak również pomieszczeń, które można by na nie zaadoptować.

II.4. Organizacje społeczne

Na terenie miejscowości działają 2 organizacje pozarządowe:

- Dobrzykowickie Stowarzyszenie Samych Swoich, którego głównym zadaniem jest rozwój miejscowości,
- Stowarzyszenie „Nowoczesna Szkoła”, które wspiera działania zmierzające do wybudowania nowej szkoły i funkcjonowanie obecnie istniejącej placówki dydaktycznej.

II.5. Walory społeczne, kulturowe, sportowe

W Dobrzykowicach od 2000 roku odbywa się „Festyn Sami Swoi”.

W ostatni tydzień sierpnia organizowana jest impreza z udziałem reżysera filmu Sylwestra Chęcińskiego oraz aktorami występującymi w filmie. W jej ramach odbywają się konkursy, zawody nawiązujące do tematyki filmu. Przy ulicy Szkolnej 16 i 18 położone są domy, w których mieszkali główni bohaterowie filmów: Kargul i Pawlak. Oznaczone są one pamiątkową tablicą.

Tablice informacyjne stanęły również w innych miejscach gminy, gdzie kręcono sceny do filmów „Sami swoi”, „Nie ma mocnych” i „Kochaj albo rzuć”.

Na terenie miejscowości powstał plac zabaw i teren rekreacyjno – sportowy.

II.6. Walory zagospodarowania przestrzennego

Dobrzykowice to ośrodek o poziomie usług elementarnych należący do północnego układu przestrzennego sieci osiedleńczej, który pełni również funkcję rekreacyjną i częściowo funkcję zaplecza mieszkaniowego dla Wrocławia – w ostatnich latach obserwuje się tu wzrastający ruch budowlany.

Dobrzykowice posiadają następujące tereny do zagospodarowania:

- **tereny z przewagą zabudowy usługowej** – nieuciążliwe usługi niekomercyjne (np. usługi oświaty i wychowania, kultury, ochrony zdrowia i opieki społecznej), usługi i centra usług należących do zadań własnych gminy oraz usługi komercyjne z wyjątkiem obiektów handlowych o powierzchni sprzedażowej powyżej 2000 m²
- **tereny z przewagą zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z nieuciążliwą działalnością gospodarczą**

- **tereny z przewagą zabudowy mieszkaniowej**, głównie zabudowy jednorodzinnej lub wielorodzinnej o zbliżonym do zabudowy jednorodzinnej charakterze; zasady zagospodarowania
- **tereny z przewagą usług sportu i rekreacji**
- **tereny z przewagą usług oświaty**
- **tereny z przewagą skoncentrowanej aktywności gospodarczej, z wyłączeniem aktywności związanych z produkcją rolniczą i obsługą rolnictwa**
- **tereny z przewagą skoncentrowanej aktywności gospodarczej**, z wyłączeniem aktywności związanej z produkcją rolniczą i obsługą produkcji rolniczej **oraz lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych (WOH)** o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²
- **tereny z przewagą obiektów oczyszczalni ścieków**
- **tereny kolejowe** (obejmujące także graficznie oznaczone linie kolejowe oznaczone symbolem KKL – istniejące linie kolejowe oraz KKPL – projektowane odcinki linii kolejowych), w części tereny zamknięte
- **tereny z przewagą zieleni parkowej i usług sportowo-rekreacyjnych**
- **tereny z przewagą cmentarzy** (pochówki urnowe i ziemne)
- **tereny z przewagą zieleni nieurządzonej** (łąki, zadrzewienia, zakrzewienia, zespoły lasów łęgowych) **oraz wód powierzchniowych** (cieki powierzchniowe, oczka wodne, starorzecza, stawy oraz zbiorniki wodne po wyrobiskach)
- **tereny z przewagą lasów i zalesień**
- **tereny z przewagą użytkowania rolniczego**

II.7. Jaka jest miejscowość Dobrzykowice ?

Co wyróżnia miejscowość Dobrzykowice?	Dziedzictwo historyczne, atrakcyjne tereny pod zabudowę.
Jakie funkcje pełni miejscowość Dobrzykowice?	Ośrodek o poziomie usług elementarnych należący do północnego układu przestrzennego sieci osiedleńczej, który, pełni również funkcję rekreacyjną i częściowo funkcję zaplecza mieszkaniowego dla Wrocławia. Stale maleje funkcja rolnictwa.
Charakterystyka mieszkańców	Ludność napływowa (po II wojnie światowej ze wschodu), coraz więcej osób przenoszących się z Wrocławia.
Źródła utrzymania mieszkańców	Głównym źródłem utrzymania jest zatrudnienie w sektorze państwowym prywatnym oraz własna działalność gospodarcza.
Sposoby organizacji mieszkańców	Na terenie miejscowości działają 2 organizacje pozarządowe: Dobrzykowickie Stowarzyszenie Samych Swoich i Stowarzyszenie „Nowoczesna Szkoła”,
Sposoby rozwiązywania problemów	Dyskusje, współpraca z Sołtysem i Radą Sołecką, z UG, radnymi i organizacjami pozarządowymi.
Jak wygląda miejscowość Dobrzykowice ?	Obejścia zadbane, Brak świetlicy, brak dobrej placówki dydaktycznej, przedszkola i żłobka. Coraz większy ruch drogowy i przy kiepskich nawierzchniach i braku chodników.
Jakie tradycje są pielęgnowane i rozwijane w miejscowości?	Organizowany jest coroczny „Festyn Sami Swoi”, coroczny „Kiermasz Szkolnych Rozmaitości” (w Dniu Dziecka), Cykliczne przedstawienia organizowane przez Szkołę Podstawową w Dobrzykowicach.
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Obejścia z reguły zadbane.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Półowa miejscowość posiada dostęp do podstawowych mediów.
Charakterystyka połączeń komunikacyjnych	Transport autobusowy organizowany przez gminę, autobusy prywatnego przewoźnika. Obecny stan transportu nie wytrzymuje wymagań związanych z rosnącą liczbą mieszkańców.
Charakterystyka rolnictwa	Zmniejszyła się rola rolnictwa, praktycznie znikło rolnictwo małoobszarowe.
Propozycje dla dzieci, młodzieży i osób starszych	W szkole organizowane są imprezy dla dzieci. Urządzono plac zabaw i boiska na placu rekreacyjno – sportowym.

III. ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Korzystne atrakcyjne położenie blisko dużej aglomeracji miejskiej (Wrocław) ✓ Tereny do zagospodarowania, w szczególności działki pod budownictwo mieszkaniowe. ✓ Czyste środowisko i otoczenie naturalne ✓ Rzeka Widawa możliwa do zagospodarowania na cele rekreacyjno-turystyczne. ✓ Dobre wyposażenie w podstawową infrastrukturę techniczną. ✓ Bogata historia, zabytki architektury i budownictwa. ✓ Dziedzictwo historyczne związane z historią „ ziem odzyskanych” i trylogią filmową o Kargulu i Pawlaku.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Brak szkoły, która zapewniała by godziwe warunki nauki wszystkim dzieciom z obwodu szkolnego Dobrzykowice. ✓ Brak świetlicy wiejskiej jako miejsca integracji mieszkańców, organizacji życia społecznego i rozwoju kultury. ✓ Brak odpowiedniej do potrzeb infrastruktury sportowo- rekreacyjnej. ✓ Brak kanalizacji na znacznej części wsi, chodników, oświetlenia ulic. ✓ Brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej (oznakowanie tras, tablice informacyjne itp.). ✓ Niewystarczająca promocja walorów miejscowości (w tym w Internecie). ✓ Niewystarczające wykorzystanie.

MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego (rzeka Widawa) w tym dla rozwoju turystyki ze względu na bliskość Wrocławia. ✓ Atrakcje turystyczne związane z tradycją serii filmów o Kargulu i Pawlaku i pozostałymi po ich produkcji pamiątkami. ✓ Możliwość stworzenia atrakcyjnego miejsca zamieszkania jako alternatywa dla zdegradowanych terenów miejskich lub podmiejskich. ✓ Współpraca z gminą przy realizacji strategii rozwojowych ✓ Zwiększenie się dostępności do kapitału i środków pomocowych w tym z funduszy Unii Europejskiej. ✓ Szybki i stabilny rozwój gospodarczy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Niewystarczające fundusze na dalszy rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności ✓ Brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich ✓ Żywiolowa parcelacja i zabudowa nieszanująca otoczenia przyrodniczego oraz uwarunkowań historycznych, doprowadzić może do utraty walorów krajobrazowych i trwałej zmiany wskaźników, charakterze i klimacie wsi, a w konsekwencji obniżenia atrakcyjności osiedleńczej ✓ Mała aktywność lokalna, brak utożsamiania się „nowej” ludności osiedleńczej z miejscowością. ✓ Osłabianie więzi w stosunkach między mieszkańcami.

IV. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Co powinno wyróżniać miejscowość Dobrzykowice?	Dobrzykowice będą miejscowością zintegrowaną, z aktywną i nowoczesną społecznością, eksponującą walory historyczne i turystyczne. Zapewniać będą możliwość wszechstronnego rozwoju społeczności lokalnej.
Jakie funkcje ma pełnić miejscowość Dobrzykowice ?	Miejscowość ma pełnić głównie funkcje mieszkalno-usługową. Ponadto stanowić ma atrakcyjny punkt turystyczny dla mieszkańców pobliskiego Wrocławia.
Jacy powinni być mieszkańcy?	Aktywni, wykształceni, dbający o miejscowość.
Co ma dać utrzymanie mieszkańcom?	Praca w sektorze państwowym, prywatnym, własna działalność gospodarcza(usługi).
W jaki sposób mają być zorganizowani mieszkańcy i miejscowość?	Mieszkańcy zorganizowani będą wokół lokalnych stowarzyszeń i fundacji oraz wokół szkoły podstawowej i przedszkola. Angażować się będą w ich działalność i podejmować własne inicjatywy.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	W drodze dyskusji, poprzez różne sposoby komunikacji potrzeb(zebrania wiejskie, organizacje pozarządowe, współpracę z UG)
Jak ma wyglądać miejscowość Dobrzykowice?	Zadbana, porządna, czysta, z nowoczesną szkołą, przedszkolem i żłobkiem, z estetycznymi domami, pięknymi ogrodami, dobrze zagospodarowanym terenem rekreacyjno- sportowym oraz świetlicą. Miejscowość nowoczesna, bezpieczna i wygodna – z, dobrymi drogami, chodnikami, oświetlonymi ulicami i połączeniem kolejowym i autobusowym z Wrocławiem, dobrymi telekomunikacyjnymi łączami (bardziej dostępny Internet).
Jakie tradycje powinny być pielęgnowane i rozwijane w miejscowości?	Utworzona powinna być wieś tematyczna „Samych Swoich”, organizowany coroczny „Festyn Sami Swoi”, „Kiermasz Szkolnych Rozmaitości” imprezy związane z dożynkami, festyny.

Jak powinny wyglądać mieszkania i obejścia?	Zadbane, porządne, czyste, z estetycznymi domami, pięknymi ogrodami.
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Czyste środowisko naturalne dzięki min. wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii oraz zwiększeniu roli edukacji ekologicznej.
Jak powinny wyglądać połączenia komunikacyjne?	Szybkie i łatwodostępne połączenia komunikacyjne w tym dla transportu publicznego.
Jakie ma być rolnictwo?	W miarę możliwości powinien być zachowany tradycyjny krajobraz rolniczy. Powinny być wdrażane programy rolno-środowiskowe, zasady produkcji zintegrowanej.
Co można zaproponować dzieciom, młodzieży i osobom starszym?	Miejscowość powinna dbać o dzieci i młodzież, a także integrować wszystkich nowo przybyłych, tak by każdy mieszkaniec czuł się ważnym członkiem naszej społeczności i miał jak najlepsze warunki do rozwoju. Dla dzieci i młodzieży będą organizowane zajęcia pozalekcyjne, turnieje sportowe, wyjazdy. Dla osób starszych zajęcia kulturalne, wycieczki, zajęcia rehabilitacyjne. Bazą do tego będzie nowa szkoła, świetlica, przedszkole, żłobek, plac zabaw z siłownią i wszechstronny obiekt rekreacyjno – sportowy.

V. OPIS ZADAŃ PLANOWANYCH DO REALIZACJI

V.1. Lista zadań priorytetowych

CEL	NAZWA PROJEKTU	DATA REALIZACJI	ZAKŁADANY KOSZT REALIZACJI
Zapewnienie warunków kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży	Budowa nowego zespołu szkolno - przedszkolnego	2016-2018	25000.000 zł
Poprawa infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej.	Rozbudowa kompleksu sportowo- rekreacyjnego i placu zabaw.	2016-2020	900.000 zł
Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej	Budowa chodników przy ulicach: Wrocławskiej, Szkolnej, Stawowej, Krzykowskiej i Kolejowej, wraz z modernizacją przystanków autobusowych.	2016-2020	1000.000 zł
Poprawa infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej. Ochrona dziedzictwa historycznego.	Stworzenie wsi tematycznej „Samych Swoich” i szlaku historycznego „Sami Swoi”.	2016-2018	5000 zł
Aktywizacja społeczności lokalnej	Działalność organizacji pozarządowych, Kontynuowanie „Festynu Sami Swoi”. Rozwój działalności kulturalnej i sportowej w otoczeniu szkoły podstawowej.	2015-2025	25.000 zł
Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej	Budowa świetlicy wiejskiej	2019-2025	1.200.000 zł
Budowa bezpiecznej infrastruktury drogowej	Budowa oświetlenia ulicznego wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Budowa nawierzchni bitumicznych na najbardziej ruchliwych ulicach: Szkolnej, Widawskiej, Szafirowej, Rolnej, Modrzewiowej, Polnej i Ogrodowej. Budowa ciągu pieszo – rowerowego przy ul. Wrocławskiej, Budowa chodników przy ulicach: Stawowej, Szkolnej, Kolejowej, Krzykowskiej.	2016-2025	260 000 zł
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej	Budowa sieci w rejonach ulic: Szafirowa - Widawska, Rolna – Modrzewiowa, Konwaliowa – do granicy Krzykowa	2016 - ...	

V.2. Charakterystyka projektów

Nazwa projektu	Budowa nowego zespołu szkolno - przedszkolnego
Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)	<p>stan obecny: Szkoła podstawowa w Dobrzykowicach nie zaspokaja potrzeb w zakresie edukacji na właściwym poziomie (potrzeby kształcenia ilości uczniów kilkakrotnie przewyższają możliwości obecnego obiektu. Nie ma w obwodzie szkolnym przedszkola publicznego ani żłobka.</p> <p>Zostanie wybudowany Zespół szkolno przedszkolny na ok. 600 dzieci.</p>
Uzasadnienie realizacji	Dynamiczny rozwój miejscowości w obwodzie szkolnym Dobrzykowic spowodował gwałtowny wzrost liczby mieszkańców, a w tym dzieci. Obecny budynek szkolny, nie posiadający wystarczającej powierzchni i bazy dydaktycznej nie spełnia już wymaganych oczekiwań.
Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)	Koszt realizacji projektu wyniesie 25000.000 zł.) w tym środki własne gminy na poziomie co najmniej 50%.
Termin rozpoczęcia realizacji	2016-2018
Nazwa projektu	Budowa kompleksu sportowo- rekreacyjnego
Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)	Budowa zespołu boisk sportowych na działce o powierzchni 3,4 ha. Kompleks obejmować będzie boiska do piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, kort tenisowy, plac zabaw dla dzieci. Ponadto wyposażony będzie w zaplecze magazynowe i szatnie. Obok urządzony zostanie parking, urządzenia małej architektury oraz zieleń rekreacyjną.
Uzasadnienie realizacji	Konieczne jest stworzenie możliwości mieszkańcom miejscowości jak i północno- zachodniej części gminy do aktywnego spędzania wolnego czasu. Na terenie miejscowości brak jest obiektu pełniącego taką funkcję. Dzięki realizacji projektu możliwe będzie zarówno zorganizowanie spędzania wolnego czasu młodzieży jak i krzewienie kultury fizycznej i zdrowego stylu życia. Ponadto obiekt będzie wykorzystywany w celu organizacji imprez plenerowych.
Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)	Koszt realizacji projektu wyniesie 900.000 zł. w tym środki własne gminy na poziomie co najmniej 50%. Możliwa jest modułowa (cząstkowa) realizacja projektu poprzez budowę obiektu w zamkniętych częściach (boiska, zaplecze, parkingi, zieleń rekreacyjna)
Termin rozpoczęcia realizacji	2015-2020

Nazwa projektu	Budowa chodników przy ulicach: Wrocławskiej, Szkolnej, Stawowej, Krzykowskiej i Kolejowej
Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)	<p>stan obecny: chodnik przy ul. Stawowej jest zdewastowany, przy ulicach Krzykowskiej, Kolejowej i Szkolnej nie ma chodników, jak również przy ul. Wrocławskiej na odcinkach od Wojnowa i od osiedla Dobrzykowice Park.</p> <p>Zostaną wykonane: Budowa ciągu pieszo – rowerowego pomiędzy rondem w Łanach a Zielonym Osiedlem i dalej do osiedla Dobrzykowice Park, budowa chodników przy ul. Szkolnej, Kolejowej i Krzykowskiej.</p>
Uzasadnienie realizacji	W/w ulice są jednymi z najbardziej ruchliwych w gminie, a niektóre w powiecie. Wybudowanie chodników w sposób znaczący poprawi bezpieczeństwo ruchu pieszego na drogach do szkoły, pracy czy kościoła
Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)	Koszt realizacji projektu wyniesie 1000.000 zł.) w tym środki własne gminy na poziomie co najmniej 50%.
Termin rozpoczęcia realizacji	2017-2020
Nazwa projektu	Stworzenie szlaku historycznego ‘ Sami Swoi’
Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)	Stworzenie szlaku edukacji historycznej dotyczącej osadnictwa po II wojnie światowej na ziemiach zachodnich. Opracowanie koncepcji ścieżki, postawienie tablic informacyjnych.
Uzasadnienie realizacji	<p>W latach 70-tych kręcono na terenie miejscowości słynną trylogię Sylwestra Chęcińskiego:</p> <p>„Sami swoi” (1967), „Nie ma mocnych” (1974) i „Kochaj albo rzuć” (1977). Przy ulicy Szkolnej 16 i 18 położone są domy, w których mieszkali główni bohaterowie filmów: Kargul i Pawlak. Począwszy od 2000 r., w ostatnim tygodniu sierpnia odbywa się Festyn „Sami Swoi” z udziałem reżysera Sylwestra Chęcińskiego oraz aktorów. W jego ramach odbywają się konkursy, zawody nawiązujące do tematyki filmu. Istnieje możliwość powiązania ze szlakiem innych miejscowości i atrakcji znajdujących się na terenie gminy.</p>
Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)	Koszt realizacji projektu wyniesie 80.000 zł rocznie, w tym środki własne gminy na poziomie co najmniej 50%.
Termin rozpoczęcia realizacji	Impreza coroczna

Nazwa projektu	Budowa świetlicy wiejskiej
<p>Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)</p> <p>Uzasadnienie realizacji</p>	<p>stan obecny: brak świetlicy wiejskiej</p> <p>Co będzie zrobione: w powiązaniu z obecnym budynkiem szkoły powstanie obiekt będący miejscem integracji mieszkańców, rozwijania zainteresowań i aktywności fizycznej – będących alternatywą dla wykluczenia społecznego i patologii. Świetlica wyposażona będzie w salę spotkań, zabaw, zajęć sportowych, z zapleczem socjalnym, salą komputerową, biblioteką i czytelnią.</p> <p>Dotychczas funkcje świetlicy pełni budynek szkoły podstawowej. Jednakże zwiększająca się liczba mieszkańców w tym dzieci i młodzieży powoduje konieczność budowy świetlicy. Realizacja projektu służyć będzie integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych. Konieczne jest stworzenie możliwości mieszkańcom miejscowości do spotkań i aktywnego spędzania wolnego czasu. Miejsce to będzie również „kuźnią” nowych pomysłów na atrakcyjne spędzanie czasu wolnego. Pod opieką lokalnych liderów, młodzież wraz z dorosłymi będzie generować nowe pomysły oraz uczyć się pisania projektów, aby w ten sposób zdobyć środki na nowe działania.</p>
<p>Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)</p> <p>Termin rozpoczęcia realizacji</p>	<p>Koszt realizacji projektu wyniesie 1.200.000zł w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe na poziomie co najmniej 50%</p> <p>2018-2025</p>
Nazwa projektu	Budowa oświetlenia ulicznego
<p>Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)</p> <p>Uzasadnienie realizacji</p> <p>Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)</p> <p>Termin rozpoczęcia realizacji</p>	<p>Budowa oświetlenia ulicznego”</p> <p>Istnieje potrzeba aktywizacji lokalnej. Poprzez budowę oświetlenia w miejscowości Dobrzykowiec wzrośnie bezpieczeństwo i możliwość integracji mieszkańców.</p> <p>Koszt realizacji projektu wyniesie 260 000 zł</p> <p>2010-2020</p>

V.3. Zgodność Planu Odnowy z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Proponowane projekty są zgodne z:

- „Strategia z elementami planowania rozwoju lokalnego Gminy Czernica na lata 2014 – 2025”
- Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czernica